

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Letnina za ozemlje SHS: letno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani.

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Simon Gregorčičevi ulici. Dopisi se ne vračajo. — Stev. pri čekovnem zavodu v Ljubljani 11.958

LETO XI.

Telefon št. 2552.

LJUBLJANA, 5. januarja 1928.

Telefon št. 2552

ŠTEV. 2.

Gospodarski položaj Nemčije.

V torek zvečer je predaval v sejni dvorani zbornice TOI univ. prof. Walter Hoffmann iz Freiberga na Saksonskem o gospodarskem položaju v Nemčiji. Že osebnost predavatelja, ki nam je po svojih člankih o naši državi dobro znan, je privabila na predavanje nepričakovano veliko zastopnikov gospodarskih krogov in drugega odličnega občinstva. Predavatelja je uvodoma pozdravil zbornični predsednik g. Ivan Jelačin. Iz zanimivih izvajanj predavatelja posnamemo:

Nemčija je bila še pred 100 leti gospodarsko in politično razdeljena. 39 carinskih mej je delilo državo in oviralo razvoj trgovine in prometa. Neumorno se je trudil nemški ekonomist Friderik List, da se carinske meje odstranijo. Njegov trud ni bil brez uspeha, kajti leta 1819 so se odpravile prve in l. 1836 zadnje carinske meje in s tem je bila ustvarjena nemška carinska unija in izvršeno gospodarsko-politično ujedinjenje Nemčije. Gospodarskemu ujedinjenju je sledilo leta 1871 politično. Iz tega časa se je gospodarstvo razvijalo z največjo hitrostjo. Podprtati je zlasti dejstvo, da je pri gospodarskem preporodu Nemčije pomagal v veliki meri inozemski kapital. Še leta 1875 je bilo v Nemčiji samo 30.000 parnih strojev s 685.000 konjskimi silami; leta 1912 je štela Nemčija že 87.850 parnih strojev in se je njih motorna sila podestorila. Narodno premoženje je rastlo z leta v leto in nemško gospodarstvo je prišlo v krog svetovnega gospodarstva.

Nemško gospodarstvo se opira v glavnem na tri faktorje: na zelo visoko razvito poljedelstvo, na bogastvo sirovin in na kader dobro usposobljenih duševnih in ročnih delavcev. Vsi trije faktorji pa so med vojno znatno trpeli. Površina nemške države je znašala l. 1914: 54.0856 km², po versailleskem miru je padla za 13%, prebivalstvo je znašalo 1913 67 milijonov, po versailleskem miru je padlo za 10% in je leta 1925 znašalo 62 1/2 milijona. Po vojni je izgubila Nemčija 26% svoje premogovne produkcije.

Običajno se govori o Nemčiji kot industrijski državi. To ni popolnoma točno. Anglija je žrtvovala svoje poljedelstvo industriji, medtem ko se je Nemčija vedno trudila, da pridobi iz domače zemlje čimveč pridelkov za preživljanje prebivalstva. Poljedelstvo je skušalo držati z industrijo vedno isti korak.

Pomorski promet v nemških lukah je leta 1925 presegel mirovno stanje iz leta 1913 in sicer za 6-5%. Pomorski uvoz je v tem času padel, a izvoz se je podvojil.

Leta 1923 je bilo v Nemčiji samo 6 zračnih prog, leta 1926 se je število pomnožilo na 100.

Valutna katastrofa leta 1923 je grozila Nemčiji s popolnim gospodarskim propadom, boljševidem se je nevarno širil, toda stabilizacija valute je rešila položaj.

Premogovna produkcija je znašala leta 1926 140 milijonov ton. Poleg premogovnikov se je osnovala mogočna težka industrija. Celokupna nemška montanska industrija zaposluje 1 1/2 milijona ljudi.

Kolosalno je razvita strojna industrija zlasti za tekstilne stroje. V tem oziru nudi velesojm na Lipskem izredno lep pregled. Leta 1926 se je pečalo v Nemčiji 41.000 podjetij s strojno industrijo. Ravnotako razvita

je nemška tekstilna industrija s 123 tisoč podjetji, ki igra v nemškem izvozu isto vlogo kot pred vojno. V novejšem času se je posebno dobro razvila industrija umetne svile, ki zavzema danes v svetovni produkciji drugo mesto (Združene države, Nemčija, Anglija, Italija).

Kemična industrija je zaposlovala l. 1913 približno 278.000 delavcev, leta 1914 že 360.000, a 1925 371.000. Ta panoga se nahaja pred najlepšim razvojem, ker se na tem polju pričakuje epohalnih iznajdb.

Lesna in rezbarska industrija zaposluje v Nemčiji 1 1/2 milijona ljudi in šteje nad 600.000 obratov. Zelo važna kot izvozna industrija je tudi papirna industrija.

Rapidno se razvija v Nemčiji filmska industrija. S to industrijo se bavi 3-400 podjetij, ki so leta 1921 izdelala 1-46 milijona metrov filmov, medtem ko se je še leta 1912 izdelalo komaj 30.000 m.

Izkoriščanje vodnih sil je napram letu 1913 prav izdatno porastlo in je s tem uporaba električne struje za pogon strojev znatno napredovala. Ta napredek je v zvezi s porastom priuobivanja mineralnih olj (od 50 milijonov ton v letu 1913 na približno 150 milijonov v letu 1925) povzročil ostro krizo na premogovnem trgu.

Leta 1913 je znašal nemški izvoz v Severno Ameriko 7-1% celokupnega izvoza Nemčije. Ta odstotek je znašal leta 1925 6-9%, a je leta 1925 padel na 3-9%. Isto je tudi v razmerju z Anglijo.

Povojna leta so bila za Nemčijo v splošnem leta velikih izgub. Toda neglede na te izgube je Nemčija zbrala vse moči, da je postavila svoje gospodarstvo na trdno bazo. V inozemstvu se prevečkrat sliši, da je dosegla Nemčija v vsakem oziru predvojno stanje, vendar ni to točno.

Prof. W. Hoffmann je žel za svoja izčrpna in interesantna izvavanja obilo zahvale. Poslušalci so mu živahno aplaudirali. Posebej se mu je še zahvalil zbornični konceptni adjunkt g. J. Koce.

Kožni sejem v Ljubljani.

Kožni sejem v Ljubljani se prične dne 23. t. m. ob 8. uri zjutraj in se vrši na prostoru Ljubljanskega velesejma. Tega dne dopoldne se bo kupovalo in prodajalo na drobno, zlasti pa bo Lovska zadruga oziroma »Divja koža« prevzemala od zamudnikov v komisijo kože vseh vrst. Sprejemanje kož pa se brezpogojno zaključi tega dne opoldne. V tem času je tudi ogled posameznih partij kož, pripravljenih za dražbo. Popoldne ob 15. uri pa se prične dražba kož v sortiranih partijah.

Prihodnji dan 24. t. m. bo obračun s kupci in oddajale se bodo kupcem izdražene kože. Kdor ima kože divjih živali, naj jih takoj pošlje na naslov »Divja koža«, Ljubljana, velesojem. Če mu ni kaj znano, naj istotam zahteva pojasnila, ki jih dobi brezplačno z obratno pošto.

Vsak smotren gospodar

mora v lastnem interesu skrbeti za to, da naroči »Trgovski list« za leto 1928.

OZJI ODBOR ZA KOMERCIJALIZACIJO DRŽAVNIH ŽELEZNIC SE BO SESTAL V SREDINI TEKOČEGA MESECA.

Odbor, ki je dobil na konferenci o komercijalizaciji državnih železnic v Beogradu dne 5. decembra 1927 nalogo, da izdela svoj elaborat o komercijalizaciji državnih železnic, se bo, kakor poročajo iz Beograda, sestel v sredini tekočega meseca. Svoj elaborat bo predložil posebni komisiji, ki bo sestavila definitivno resolucijo in načrt za komercijalizacijo.

POŠILJANJE NENAROČENIH STVARI.

V pravnem oziru je glede pošiljanja blaga brez naročila še precej nejasnosti, zato je na vsak način odsvetovati se tega načina »razprodaj« posluževati.

Naslovnik nenaročenega predmeta seveda nikakor ni obvezan pošiljko sploh sprejeti. Če pa je bila pošiljka iz kateregakoli vzroka prevzeta, naslovnika ne veže nikaka zakonita dolžnost isto vrniti, če je ne mara kupiti.

Molčečnost za stran prejemnika tudi ne pomeni priznanje, če ravno bi bila pošiljka priložena frankirana dopisnica za odgovor. Isto velja za slučaj, da se določi gotova doba za odjavo. Če bi naslovnik bil tako pošiljko proti povzetju pomotoma prevzel, je upravičen ta znesek zahtevati nazaj.

Prejemnik lahko nezaželeno pošiljko vrne, ali jo pusti ležati pri sebi dokler je pošiljatelj nazaj ne vzame, samo ne sme stvari pokvariti. V zadnjem slučaju je priporočljivo odpošiljatelja opozoriti, da v gotovem roku pride po pošiljko, ker bi v nasprotnem slučaju smatral naslovnik, da se odpošiljatelj odpove lastniškim pravicam.

AVSTRIJSKO KREDITNO ZAVAROVANJE.

Več mesecev so razpravljali o načrtu avstrijskega kreditnega zavarovanja in o ustanovitvi delniške družbe, pri kateri naj bi bile udeležene tudi banke. Po dolgih razpravah so se zedinili slednjič samo na eksportno kreditno zavarovanje. Račun je pa pokazal, da se to zavarovanje ne izplača dosti. Glede importnega kreditnega zavarovanja pa opozarjajo na to, da morajo one dežele, ki izvažajo v Avstrijo, same za zavarovanje skrbeti. Ker torej ni zajamčena zadostna rentabiliteta kreditnega zavarovanja v Avstriji in bi eventualni neugodni zaključek takega poskusa avstrijskemu kreditu v inozemstvu le škodoval, so banke odrekle svojo udeležbo pri ustanovitvi eksportno-kreditne zavarovalne družbe. Ni še gotovo, če bodo zavarovalnice same izvedle započeto akcijo do konca.

LESNI KONGRES V LYONU.

V Lyonu se vrši od 4. do 7. marca 1928 kongres lesne industrije. S kongresom je združena razstava lesa in lesnih izdelkov ter vseh sredstev za izboljšanje in pospeševanje lesne produkcije. Kongres se vrši v času vsakoletnega mednarodnega sejma, ki se priredi letos od 4. do 18. marca.

Posnemajmo tujsko propagando od inozemstva!

Gospodarske in socialne koristi tujskega prometa poznamo že do dobra, tudi sredstva in pripomočki za pospeševanje te panoge pri nas, se razmotrivajo po raznih časopisih, v javnih predavanjih, strokovnih konferencah itd., ampak na res originalne ideje in uspešne reklamne trike pridejo vsekakor vedno le drugi, ki so v tujsko prometni propagandi že daleč pred nami. Od teh se moramo torej učiti, jih posnemati, če to količkaj naše razmere dopuščajo.

Po prizadevanju tujsko-prometnih organizacij v državi se je odločila nemška državna pošta za izdajo uradnih dopisnic, ki so na naslovni strani opremljene z umetniško izdelanimi slikami tujsko-prometno važnih točk Nemčije. Okusni umotvori moderne grafične industrije se prodajajo za ceno pritiskane znamke, torej se dobe pravzaprav popolnoma brezplačno pri vseh poštah in prodajalnah poštih vrednotnic.

Cela serija prve izdaje obsega 725 slik, ki so posamezno in v celoti prava krasota za vsako zbirko. Občinstvo seveda pridno posega po teh dopisnicah in širi z očitnim uspehom tujsko propagando.

Posnetke in klišeje so preskrbele zainteresirane organizacije, tisk se vrši brezplačno, odnosno na račun državne uprave, ki v pravem razumevanju zadevo pospešuje. Lani je začela Avstrija z isto metodo; tudi njene uradne razglednice so dobile jako čedno obliko in pridno podpirajo tujsko propagando.

Predno pa priporočamo našim merodajnim činiteljem ta-le priprost in prav gotovo ne predrag način reklame za naše za tujski promet zlasti ugodne kraje, bi bilo umestno, da podrežemo pri poštini upravi, zakaj se neki upira uradnim dopisnicam priznati obsežnost, kakor je sklenjena po svetovno-poštnem dogovoru in ki je tudi pri nas sicer že v veljavi.

V mednarodnem prometu so pripuščene od leta 1926 naprej dopisnice v izmeri 14 1/2 x 10 1/2. Jasno torej, da tudi za tuzemski promet ta oblika ne more biti nobena ovira, ampak naše dopisnice se drže še vedno dogovorne obsežnosti iz leta 1876. Če se posreči našim sicer jako agilnim organizacijam, da vzbudijo zanimanje za stvar v odločilnih krogih, da se ti lotijo študija ter se najde nekaj popustljivosti v birokraciji, ni dvoma, da bi krasote naših krajev ne naše živahnih odmevov po vsem svetu.

Besedo imajo tujsko-prometne organizacije.

K. Tiefengruber.

Ljubljanska borza.

Tečaj 4. januarja 1928	Pov. r. a. ševanje	Ponudba
	in	Din
DEVIZE:		
Berlin 1 M	13:525	13:555
Curib 100 fr.	1092:90	1095:90
Dunaj 1 šilling	7:9900	8:0260
London 1 funt	276:40	277:20
Praga 100 kron	167:65	168:40
Trst 100 lir	298:75	300:75

➤ Grosisti, ki iščejo odjemalcev med trgovci na dežell,

➤ morajo inserirati v »TRGOVSKEM LISTU«!

Kmetijstvo ali industrija?

(Konec.)

Pod takimi okolnostmi ne preostaja tudi agrarnim državam nič drugega nego, da se čim bolj omejuje na one kvalitativne agrarne produkte, ki se dajo na svetovnem trgu še prodati in da primanjkljaj pri izvozu izpopolnijo z zmanjšanim uvozom in z okrepitevijo svoje industrijske produkcije.

Naravno je, da se orijentacija ob tako mešani gospodarski strukturi izvrši postopno in v skladu z osnovanjem narodnega kapitala, a v kolikor tega ni, z uvozom inozemskega kapitala. Toda preorientacija bi se vsekakor pospešila, ako bi jo podprla smotrna industrijska politika, definitivno urejena in za daljši čas neizpremenljiva carinska tarifa, dolgoročne trgovske pogodbe, ki bi zasiguralo odnošaje naše države s sosednjimi in drugimi državami ter osvojitve naprednih in racionalnih metod in organizacije dela.

Medtem pa moramo, dokler se nam ne posreči, da spravimo v sklad preveč naše trgovske bilance z deficitom naše plačilne bilance, t. j., da poravnamo naša plačila v inozemstvu z našim izvozom, deficite kriti z inozemskimi posojili. Ker je pa posledica inozemskih posojil, vedno večje zadolževanje in vedno večji porast deficitov, moramo posojila uporabiti izključno v produktivne stvrhe, t. j. za jačanje naše produkcije in potom nje tudi našega izvoza, ker se končno vsi dolgovi plačajo z blagom. Prvi pogoji za tako možnost je vsekakor dolgoročnost posojil in njih postopna uporaba za regulacijo cen. Medtem moramo tudi tu razlikovati med uporabo posojil za take namene kojih produktivni učinek se bo pokazal komaj čez desetorico let ali še več in uporabo za namene s takojšnjim produktivnim učinkom. Tako so nam n. pr. krediti

za podpiranje prašičereje nujnejši nego za melioracije, s katerimi bi povečali produkcijo raznih žitaric, ker povpraševanje po dobrih kvalitetah mesnatih prašičev presega ponudbo, medtem ko je ponudba žita vedno večja kot povpraševanje. Če vzamemo poljedelstvo kot celoto vidimo, da povpraševanje po agrarnih produktih z izjemo boljših kvalitetah sadja, živalskih proizvodov in industrijskih zelišč pada, medtem ko ponudba raste; nasprotno je povpraševanje in ponudba po industrijskih proizvodih še vedno v ravnotežu, dasi je industrializacija dominijonov in kolonij v vedno večjem porastu. Sorazmerno s tem so tudi cene industrijskih mnogo boljše kot cene agrarnih produktov.

Ako ob koncu resumiramo naša izvajanja v ozkem okviru članka o vprašanju tako ogromne važnosti, moramo še enkrat podčrtati važnost aktivne trgovinske bilance za nas in za naše gospodarstvo. Ta aktivnost se da doseči z jačanjem izvoza in z zmanjšanjem uvoza; to zadnje naravno samo v toliko, v kolikor se to ne tiče jačanja domače produkcije. Po današnjem položaju in po stremljenjih, koje kaže svetovno gospodarstvo, se da porast izvoza in zmanjšanje uvoza doseči samo s podpiranjem in gojenjem prvorazredne kvalitetne živine, živalskih proizvodov, sadja, industrijskih zelišč in z razvojem onih industrijskih strok, za katere so predpogoji v državi sami, v mejah notranje potrošnje, za zagotovljeno carinsko zaščito in potom dolgoročnih posojil in inozemskih kreditov, ki bi se morali uporabiti v prvi vrsti za amortizacijo skupnih dolgov in kreditov, a nato tudi za investicije, v svrhu čim racionalnejšega gospodarstva.

G. Čurčin.

Pobiranje doklade ljubljanske oblasti k državni trošarini na opojne pijače.

Kakor znano, je ljubljanska oblastna skupščina sklenila za pokritje proračunskega primanjkljaja v letu 1928 pobirati 100% oblastno doklado na državno trošarino od vina, žganja in drugih opojnih pijač.

Za pobiranje te doklade je oblastni odbor po zaslišanju interesentov določil sledeči pravilnik:

Čl. 1. Ta doklada se plačuje le od dejanske potrošnje opojnih pijač v oblasti, ne pa tudi od trgovskih zalog.

Čl. 2. Oblastna doklada se pobira le od onih pijač, od katerih se pobira po zakonu državna trošarina.

Na likerje, konjak in rum se odmerja oblastna doklada po njihovi alkoholovitosti, pri čemer se smatra, da imajo likerji 25% alkohola, konjak 35%, dočim se določa alkoholovitost ruma potom gradacije s stodelnimi akholometri, ki so po trošarinskih predpisih pripušeni za kontrolo.

Doklada na vermut vino, proizvajano v oblasti, je enako dokladi na navadna vina.

Pri odmeri doklade na vino se odbije od skupne množine 5%, pri moštu 10%, ki odpadejo na kalo in osuške. To velja pa samo za osebe, ki zatrošarinijo vino kot gostilničarji ali vinogradniki (v prvi roki) in za one, ki kupijo mošt dokazano izpod preše.

Čl. 3. Oblastno doklado pobira v Ljubljani mestni dohodarstveni urad in sicer istočasno, ko zapade občinska naklada.

Za ostale kraje v oblasti pa veljajo ta-le določila: Trgovci in točilci žganih opojnih pijač morajo voditi o nabavi in prodaji (potrošnji) žganih opojnih pijač posebno knjigo in jo kontrolnim organom vsak čas na zahtevo pokazati. To knjigo mora predhodno parafirati in paginirati nadrejena srezka uprava fin. kontrole. Glede vina pa vodijo trgovci za to doklado posebno založno knjigo. Izdajanje iz zaloge je krito s posebnim kontrolnim listom (svobodnico), ako je državna trošarina že plačana, ki ga

izda finančna kontrola ali mestni dohodarstveni urad v Ljubljani in ki ga mora potrditi prejemni oddelek finančne kontrole namembnega kraja v ljubljanski oblasti.

Pivovarne, odnosno založniki piva vodijo poseben seznam o množini oddanega piva ter javijo vsako oddajo pristojnemu oddelku finančne kontrole — v Ljubljani mestnemu dohodarstvenemu uradu — radi odmere oblastne doklade.

Pivo, uvoženo v ljubljansko oblast, se mora v 24 urah prijaviti pristojnemu oddelku finančne kontrole — v Ljubljani mestnemu dohodarstvenemu uradu — ter se mora plačati odpadajoča oblastna doklada po predpisih te uredbe, odnosno pravilnika.

Gostilničar ali trgovec na drobno, ki proda nad 5 litrov špirita, na katerega je oblastna doklada že plačana, izven ljubljanske oblasti, sme zahtevati, da se mu odpadajoča doklada v gotovini povrne. Predložiti pa mora kolkovano uradno potrdilo, da je navedeno količino resnično izvozil.

Čl. 4. Na dan 1. januarja 1928 se morajo popisati one zaloge opojnih pijač, ki so namenjene neposredno za potrošnje, torej samo zalogo točilcev, ne pa tudi trgovcev na debelo. Točilci morajo od svojih zalog plačati oblastno doklado. Pri strankah, ki so obenem trgovci na debelo in točilci, so od popisa izvzete zaloge v založnih kletah.

Ako se oblastni odbor prepriča, da posamezni trgovci, odnosno točilci ne morejo takoj plačati celotne oblastne doklade, jim more dovoliti na posebno prošnjo primerne obroke za odplačevanje oblastne doklade.

Čl. 5. Globe po tej uredbi izreka oblastni odbor, kazni po čl. 64. zakona o oblastni in srezki samoupravi pa politično obas'vo I. stopnje. Oblastna kontrola ima glede preg'eda iste pravice, kakor finančna kontrola. Kontrolni organi se morajo pri vsakem preg'edu prepričati, če je oblastna doklada na vse opojne pijače po tej uredbi že plačana. Če ni plačana, mo-

rajo to takoj prijaviti oblastnemu odboru radi morebitnega kazenskega postopanja.

Čl. 6. Določbe pravilnika za izvrševanje zakona o državni trošarini veljajo, kolikor ne nasprotujejo temu pravilniku, zmiselno tudi za izvrševanje uredbe o oblastni dokladi k državni trošarini na opojne pijače.

100 MILIJONOV TON SUROVEGA JEKLA.

Zveza nemških industrijcev železa in jekla priobčuje pregled svetovne produkcije surovega železa in surovega jekla v letih 1926 in 1927. Produkcija je bila sledeča, v tisočih ton:

	Surovo železo	
	1926	1927
Nemčija (brez Saare)	9.644	13.000
Saarsko ozemlje	1.625	1.790
Francija	9.432	9.300
Anglija	2.481	7.400
Belgija	3.399	3.750
Luksemburška	2.512	2.700
Rusija	2.650	2.800
Češkoslovaška	1.088	1.300
Italija	513	500
Poljska	327	560
Avstrija	333	430
Spanija	578	600
Švedska	456	500
Ogrska	188	200
U. S. A.	49.075	45.300
Kanada	808	750
Britanska Indija	900	900
Japonska	625	700
Kitajska	500	300
Avstralija	445	450
Druge dežele	360	270
Skupaj	78.000	84.600

	Surovo jeklo	
	1926	1927
Nemčija (brez Saare)	12.342	16.300
Saarsko ozemlje	1.737	1.900
Francija	8.386	8.250
Anglija	3.728	9.500
Belgija	3.374	3.680
Luksemburška	2.244	2.450
Rusija	2.940	3.000
Češkoslovaška	1.575	1.700
Italija	1.779	1.600
Poljska	790	1.160
Avstrija	474	550
Spanija	519	500
Švedska	519	500
Ogrska	325	300
U. S. A.	39.727	36.500
Kanada	794	850
Britanska Indija	300	300
Japonska	1.220	1.300
Kitajska	200	200
Avstralija	500	500
Druge dežele	220	560
Skupaj	93.100	100.500

Zanimivo v tem seznamu je zlasti dejstvo, da je producirala Amerika v obeh vrstah približno polovico. Vidimo veliko napredovanje Nemčije.

Mednarodna delitev dela.

Pod tem naslovom prinaša »Prager Presse« z dne 3. t. m. zanimiva izvajanja o aktualnem problemu svetovne produkcije, katera priobčujemo v prevodu.

V diskusijah o izboljšanju gospodarskih prilik v Evropi se vedno naglašja, da tvorijo oviro zaželjeni gospodarski svobodi stremljenja posameznih držav po avtarkiji v proizvodnji. Stremljenje po avtarkiji se smatra za opravičljivo samo v toliko, v kolikor opravičujejo razmah produkcije naravnih pomožnih virov, gospodarske sile ali geografičen položaj dotične dežele. To se nanaša predvsem na industrijsko politiko v novo nastalih državah, ki se izraža v visokih carinah.

Dr. J. Fischer iz Kölna je v nekem govoru v Parizu opozoril na to, da je pred vojno obstajala med Anglijo in Nemčijo obsežna delitev dela, ki je omogočila, da je bila najboljša odjemalka nemške industrije v industrijskem pog'edu istojako visoko razvita Anglija, kakor je bila narobe Nemčija najboljša odjemalka Anglije. Navedeni narodni gospodar je pri tem izustil sledeči stavek: »Kot jedro pro-

blema evropske bodočnosti je smatrati ustvaritev slične delitve dela industrijske narave med Evropo in prekomorskimi industrijskimi zemljami. Modra omejitev prizadevanj po avtarkiji in mednarodna delitev dela sta torej poti, ki bosta omogočili zopet zadovoljivo soglasje med proizvodnjo in odjemom v industriji.

Evropejski gospodarski problem pa ni samo zadeva industrije. Kajti odgovoriti je tudi na vprašanje, če veljajo omenjena načela ravnatko tudi za poljedelstvo. Če se poudarja zahteva, da se naj omeje stremljenja po avtarkiji v produkciji, to ni nič drugega kot želja, da se ohrani že obstoječa mednarodna delitev dela, oziroma se izgradi še v večjem obsegu. Tako je torej v zgoraj omenjenem stavku dejansko izraženo jedro vsega vprašanja.

Kavno poljedelstvo je ona gospodarska panoga, ki je predvsem navezana na naravne prilike, na katere moremo samo v omejenem obsegu ugodno uplivati. Kolikor pa je mogoče koristno izboljšanje, kakor n. pr. potom ureditve vodnih razmer, se morajo smatrati ta prizadevanja posameznih držav po smotreni izrabi naravnih pomožnih virov gospodarstva celo kot nujna. Splošna stremljenja, dvigniti poljedelsko produkcijo v skladu z naravnimi predpogoji, grede za tem, doseči kar največje donose s najmanjšimi sredstvi, kar spada po celoti v okvir racionalizacije gospodarstva. Tako n. pr. trenutno tudi Češkoslovaška ne more pogrešati določenih gospodarsko-političnih ukrepov, ki morajo, kakor carine, potom mirne tvoritve cen nuditi predpogoj za potreben razvoj poljedelstva.

Pri utemeljitvi carinsko-političnih zahtev poljedelstva niso samo Češkoslovaška, temveč tudi druge države naglašale, da je potrebno, osamosvojiti se v proizvodnji živil od inozemstva. V tem leži samo zdrava smer gospodarske politike, ki se v jedru sklada z namero, bolje izrabiti obstoječe naravne predpogoje za izboljšanje poljedelske produkcije. Proti temu tudi raz svetovno-gospodarsko stališče niso možni nikaki ugovori.

Z navedenimi smernicami se namreč ne zasleduje cilj, ustvariti nove produkcijske panoge, temveč se stremi samo za tem, za jamčiti že obstoječim boljše stabilnost. Če motrimo razmere v Češkoslovaški, ne smemo prezeti, da je velika večina prebivalstva s svojim preživljanjem navezana na poljedelski donos, radi česar je treba skrbeti za to, da je to ljudstvo zaposleno in da doseže polagoma gotovo stopnjo gnotne blaginje.

Na svetovno-gospodarski delitvi dela je z ozirom na določene izdelke tudi češkoslovaško poljedelstvo v visoki meri udeleženo. Opozoriti je le samo na sladkorno peso, hmelj in ječmen. Medtem ko more postati svetovni trg za krušno žito zmožen še večjih odjemov, kakor hitro bo svetovno gospodarstvo v polnem razmahu in teku, obstojajo za navedene poljedelske produkte, ki pridejo v poštev za nadaljno industrijsko predelavo, gotove meje. Opaziti je že težave v odjemu v sladkorni industriji, ki izvenevajo neugodno za sladkorno produkcijo in silijo k mednarodnim dogovorom.

Tako bo moglo postati potrebno, konkurenco posameznih držav omejiti tudi v drugih poljedelskih proizvodih ali izdelkih poljedelske industrije, da ne bodo proizvajale večjih množin in to v velikih slučajih še celo brez ozira na kvaliteto. Kajti le tako bo mogoče doseči pravilno razmerje med producirano množino in potrebo. Seveda more naraven razvoj sam izsiliti te omejitve. Toda z njim so združene redno velike izgube na kapitalu, ki se jim je mogoče izogniti, če se izvajajo iz dejstev na svetovnem trgu pravočasno pravilni zaključki. Radi tega je mednarodna delitev dela tudi za poljedelstvo v Evropi sami in morada v nadaljnem tudi s prekomorskimi državami nadvse važna zadeva, ki ji je treba posvetiti izčrpno pažnjo.

Razširjajte »Trgovski list«

Gospodarska poročila iz Bolgarske.

Državni dohodki in izdatki v mesecu novembru 1927.

V mesecu novembru so znašali državni dohodki 591.912.318-38 levov, izdatki pa 743.009.887-70 levov. Potemtakem presejajo izdatki v mesecu novembru dohodke za 251.187.569 levov. Dolgovi države Bolgarski narodni banki so znašali 30. novembra 4.940.400.310-18 levov.

Dohodki na podlagi rednega budžeta v mesecu novembru 1927 so z dohodki meseca oktobra 1927 in novembra 1926 v sledečem razmerju:

November 1927:	
1. Direktni davki	88.344.720
2. Indirektni davki	238.739.124
3. Takse in pristojbine	58.882.335
4. Kazni in konfisciranje	8.223.650
5. Železnica in pristanišča	100.315.642
6. Pošta in brzojav	18.605.931
7. Državna posestva	18.924.337
8. Dohodki od občin za plače učitelstvu	45.000.000
9. Razni dohodki	7.799.669
10. Iz sklenjenega budžeta	36.516.619
Skupaj	671.292.026

Oktober 1927:	
1. Direktni davki	71.864.274
2. Indirektni davki	251.113.160
3. Takse in pristojbine	57.957.175
4. Kazni in konfisciranje	10.215.449
5. Železnica in pristanišča	102.895.688
6. Pošta in brzojav	21.482.303
7. Državna posestva	21.150.793
8. Dohodki od občin za plače učitelstvu	59.349.335
9. Razni dohodki	5.610.670
10. Iz sklenjenega budžeta	89.669.969
Skupaj	691.308.844

November 1926:	
1. Direktni davki	88.004.086
2. Indirektni davki	224.509.965
3. Takse in pristojbine	49.840.692
4. Kazni in konfisciranje	7.407.139
5. Železnica in pristanišča	109.478.196
6. Pošta in brzojav	17.258.552
7. Državna posestva	23.758.484
8. Dohodki od občin za plače učitelstvu	—
9. Razni dohodki	8.366.219
10. Iz sklenjenega budžeta	27.665.950
Skupaj	502.298.406

Kakor razvidno, je celotna vsota rednih dohodkov državnega zaklada v mesecu novembru 1927 znatno večja, kakor vsota dohodkov v mesecu novembru 1926; vendar pa zaostaja ta vsota znatno za dohodki meseca oktobra 1927 in sicer zaradi tega, ker so se baš v mesecu oktobru vršile velike prodaje žita, tobaka, vina, sadja itd. ter je bilo prebivalstvu radi tega omogočeno izpolniti svoje obveze napram državi.

Iz tega razloga so tudi dohodki iz direktnih davkov v mesecu novembru veliko manjši, kakor v oktobru. Kakor je razvidno so dohodki iz direktnih davkov v mesecih novembru 1926 in novembru 1927 skoro enaki.

Druge tabele, ki so priložene poročilu statističnega urada, nam omogočajo natančen pregled indeksa draginje; iz njih razvidimo tudi do katere stopnje zadovolji mestno prebivalstvo svoje življenjske potrebe. Posebno nam pade v oči, da stoji hrana v vseh kategorijah gospodinjstva — izvzemši one, ki imajo več kot 8.000 levov mesečnih dohodkov — pod normalnimi zahtevami ljudske prehrane. Velik nedostatek v tem oziru vidimo v pomanjkanju kalorij, kakor tudi ogljikovih hidratov, soli in masti. Zelo velike obveznosti, katere ima država izpolniti, ji onemogočajo, da bi to stanje izboljšala.

Nova hipotekarna banka.

Parlament je po tretjem čitanju sprejel zakonski pregled o organizaciji hipotekarnih kreditov in zakonski predlog glede pogodbe za hipotekarno banko. Po končnoveljavnem formuliranju zakona za novo hipotekarno banko bo ta, že dolgo pričakovani institut začel svoje delo in sicer na polju dolgoročnih hipotekarnih kreditov, katerih potreba se vedno bolj opazja zlasti odkar se je Bolgarska narodna banka spremenila v čisti emisijski zavod.

Zitni trg.

Iz splošne vsebine buletinov bolgarskih b'agovnih borz povzamemo, da so cene žitu nekoliko poskočile in

tendencia je, da bodo dalj časa ostale na tem nivoju.

Tobačni trg.

Po živahnih kupčijah v mesecu oktobru je opaziti sedaj veliko manjše razpoloženje za nakupovanje surovega tobaka. Precej živahno zanimanje obstoji za tobak iz okolice Haskovo. Ravnotako se je nakupoval tobak iz Plowdiw - Jaka in macedonski tobak iz okolice Petrič, Melnik in Gorna-Djumaja. V Dupnizi in Nevrokop-u se je tekom decembra razvilo živahno kupčevanje. Dvoje velikih tobačnih podjetij samih je kupilo 600.000 kg tobaka. Cene pri teh kupčijah so se gibale od 80 do 120 levov. Pričakuje se, da se bo kmalu začelo nakupovanje takozvanega Djebelskega tobaka. V prvi polovici decembra je bilo na račun Amerike nakupljenih 300.000 kilogramov tobaka vrste Djebel-Basma in to dobre kavitete. Ena nemška firma je sama kupila 600.000 kg žetve iz leta 1926 in to predvsem sledeče vrste: Plowdiw-Jaka, Dupnize, Melnik in Gorna-Djumaja. Dobra kvaliteta teh zadnjih partij, kot izvrsten orientalski tobak za cigarete, je bila soglasno priznana od vseh srednje- in zapadno-evropskih nakupovalcev. Poleg teh so se vršili tudi številni manjši nakupi, katerih skupna vsota znaša okroglo 100.000 kg tobaka.

Poglejmo še bilanco Bolgarske narodne banke.

Aktiva Bolgarske narodne banke za 15. december so znašala 8.054 milijonov 107.517-43 levov proti 8.319 milijonov 500.571-49 levov 30. novembra 1927.

Pasiva bilance za 15. december so znašala 8.354.526.868-06 levov proti 8.417.004.938-53 levov 30. novembra 1927.

Iz naših organizacij.

Gremij trgovcev v Ljubljani obvešča, da so na praznik Treh kraljev, dne 6. t. m. trgovski obrati cel dan zaprti.

Gremij trgovcev v Ptuj vabi na redni občni zbor, ki se vrši v sredo 18. januarja 1928 ob pol 19. (pol 7.) uri v gostilni gospoda Mihe Brenčič-a. — Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika zadnjega izrednega občnega zboru. 2. Poročilo načelstva. 3. Poročilo blagajnika. 4. Določitev delovnega časa. 5. Volitve. 6. Slučajnosti. — Za sklepčnost je potrebna navzočnost 25% članov. V slučaju, da bi ob pol 19. uri ne bilo tega števila, se vrši ob pol 20. uri drugi občni zbor, ki sklepa pravomočno ob navzočnosti vsakega števila članstva. — Na podlagi § 23 lis. 1 obstoječih gremijskih pravil, je vsaki član dolžan se udeležiti občnega zboru, ali pa se utemeljeno opravičiti pri gremijskem načelstvu. — Franc Lenart, t. č. predsednik.

Trgovina.

Mednarodna konferenca o izvozu surovih kož. V seji gospodarskega odbora Zveze narodov so sklenili, da bodo sklicali v marcu v Ženevo mednarodno konferenco, ki bo obravnavala vprašanje oprostive izvoza surovih kož in kosti. Povabili bodo na konferenco zastopnike vlad in strokovne izvedence onih dežel, kjer je še v veljavi prohibitivna izvozna carina. S tem v zvezi bodo obravnavali tudi vprašanje prostega izvoza izdelkov iz teh surovin.

Lahen dvig nivoja svetovnih cen. Kakor se opaža, so zadnji indeksi cen na debelo v raznih državah zabeležili majhen dvig. Tako se je dvignil češkoslovaški indeks po podatkih državnega statističnega urada od novembra na december od 967 na 975, odnosno v zlatu od 141'4 na 142'6. Predvsem so se podražila vegetabilna hraniva (pšenica za 1'9% rž 3'9%, oves za 7'1, ječmen za 7'5, turščica za 7'6, grah za 8'8% itd.). Živalska hranila so se deloma pocenila; podražilo se je ovčje meso za 4'8%. Precej se je pocenilo goveje, telečje in svinjsko meso. V naši državi indeksa cen ne vodi nihče. Beograjski »Privredni Pregled«, ki ga je lani objavil, ga je letos opustil. Mislimo, da se situacija pri nas v glavnem ne bo mnogo razlikovala od

položaja v Češkoslovaški. Kolikor se da presoditi, se naš zlati indeks giblje okrog 140. Za 40% je nivo cen v naši državi po zlati vrednosti višji kakor pred vojno.

Miren svetovni žitni trg. Temeljno razpoloženje na svetovnem žitnem trgu moremo označiti v splošnem kot mirno. Merodajen za to tendenco je veliki argentinski pridelek, ki ga cenijo prejkoleslej na ca 7 milijonov ton. Tudi avstralski previšek bo dal večje množine kot so prvotno mislili. Zaloge v Kanadi in v U. S. A. se kopičijo in so pooli v skrbeh, če bi dolgo ležale. Zato pošiljajo pooli žito naprej, kar le morejo. Konsum v Evropi pa ni velik in je zelo oprezen, moka se le slabo prodaja. Na Daljnem Vzhodu (na Kitajskem in Japonskem) je bil pridelek riža letos izboren in je s tem sprejemna zmožnost teh dežel za krušno žito močno omejena. Evropske dežele tudi zanaprej v prekomorskih deželah najbrž ne bodo dosti kupile, ker so v evropskih pristaniščih nakopičene zelo velike neprodane zaloge prekomorske pšenice.

Skupni nakup lanu v Rusiji? Razna pogajanja o mednarodnem kartelu lanu niso dovedla do pozitivnih zaključkov in so zato Nemci poskusili, da bi organizirali osrednjeevropsko nakupovalno družbo za preskrbo predilnic s surovim blagom v Rusiji. Nemci so povabili Češkoslovače in Belgijce na skupno postopanje. Dvomljivo je pa, če se bodo dali ti načrti že sedaj izpeljati, ker silijo sovjeti s svojo nestalno politiko v cenah tovarne k opreznosti pri nakupu, zlasti še, ker bo spričo pričakovanega poslabšanja kupčije potreba najbrž manjša. Zato so tudi številne tovarne svoje že odposlane prijave za vstop v skupno organizacijo sedaj preklicale. O lanu in o deželah njegove produkcije je prinesel »Trgovski list« večji članek v številu 97.

Industrija.

Premestitev češkoslovaških tovarnih čipk na Ogrsko. V ogrskih gospodarskih krogih govorijo, da se nekatere češkoslovaške tovarne čipke pogajajo glede premestitve svojih obratov na Ogrsko ali pa ustanovitve novih obratov na Ogrskem. Carina na čipke se je namreč zelo povišala. Prej je znašala ca 50% blagovne vrednosti, sedaj znaša 100%. Zato morajo češkoslovaške tovarne vsekakor misliti na kakšno remeduro.

Denarstvo.

Češkoslovaški bančni kartel. Češkoslovaška Agrarna banka je z 31. decembrom 1927 odpovedala svojo udeležbo pri kartelnem dogovoru čeških bank. Odpoved je vzbudila v praških krogih veliko pozornost in jo utemeljuje Agrarna banka s tem, da je močno oškodovana po majhnih in po srednjih bankah, ki niso navezane na pogoje kartela. Izjavlja, da bo ostala le tedaj v kartelu, če se neenakosti odpravijo. Zveza bank se trudi, da bi kartelno pogodbo za sedanje leto obdržala, kar se ji bo pa le težko posrežilo.

Znižanje italijanske obrestne mere. Iz Rima poročajo, da se bo izvršilo v najbližjem času kot posledica stabilizacije lire znižanje italijanske obrestne mere. Ta znaša oficialno sedaj še 7%, dočim je padla zasebna obrestna mera vsled velike denarne likvidnosti že pred dolgo časa pod 5%. Oficialna obrestna mera Italijanske banke se bo pa obrestni meri evropskih držav za zlato valuto prilagodila le v velikih časovnih odmorih. Stabilizacijska hausse na italijanskem trgu, ki je trajala en teden, se je zaenkrat ustavila. Od stabilizacije dalje so se dvignili italijanski delniški tečaji povprečno za 10 odstotkov, nekateri celo za 15%, tako tečaj Italijanske banke. V primeri z najnižjimi delniškimi tečaji v juniju 1927 se je delniški indeks zboljšal za 36 odstotkov.

Italijanska industrija lanu in konoplje. Precej vznemirjenja je vzbudila v Italiji vest, da je Linificio e Canapificio Nazionale znižal dividendo 16 odstotkov, ki je obstojala osem let, na 10 odstotkov. Temeljna glavnica podjetja znaša 150 milijonov lir in je to podjetje ne samo največje italijansko, temveč sploh največje svetovno podjetje za predelovanje lanu in konoplje. Tvrdba de'a že 54 let in je mogla odpisati svoje naprave do

majhnega dela prave vrednosti. Nazadovanje dividend pripisujejo deloma deflacijski krizi, deloma pa slabim razmeram v tej industriji v vseh državah. Slabo je vplivalo tudi nazadovanje cene surovega materiala od 1100 lir na 450 lir za met. stot v zadnjih dveh letih. A predvojni temelj je sedaj dosežen, in upajo, da se bo položaj kmalu zboljšal in da bodo obratne omejitve kmalu pri kraju.

RAZNO.

Ruski petrolej na Španskem. Ruski sindikat nafte se je zavezal, da bo poslal na Špansko 300.000 ton petroleja ter da bo s pošiljatvijo takoj pričel. Ta pogodba pomeni za rusko petrolejsko industrijo velik uspeh in je pričakovati, da se bo s tem poostiril boj med ruskim in angleškim petrolejem. Ruski sindikat nafte se trudi za doseg prodajnih možnosti tudi na Portugalskem. Pogajanja niso imela doslej sicer še nobenega uspeha, vidimo pa, da se je vrnil ruski petrolej tudi že v zahodne evropske dežele.

Rastoča pasivnost poljske trgovske bilance. V novembru je znašala pasivnost poljske trgovske bilance 38 mil. zlatov ali 22.5 mil. zlatih frankov. Uvoz je znašal 267.2 mil. frankov ali 166 mil. zlatih frankov, izvoz pa 229.2 ali 133.5. V uvozniki skupini so narasle najbolj sledeče postavke: živila, živalski produkti, gumi, jevo blago, volna in volneni odpadki, juta; v izvozniki skupini je narasla najbolj postavka živila (zlasti sladkor), nazadovaje je pa izvoz premoaga, lesa in tekstilij. Skupni pasivni saldo poljske trgovske bilance v prvih enajstih letošnjih mesecih znaša 186.5 mil. zlatih frankov. Torej se bo celoletna trgovska bilanca Poljske zaključila z znatno pasivnostjo, proti kateri se bodo borili z znanimi sredstvi prohibitivne carine, prepovedi izvoza moke itd.

Drobne vesti. Pod pritiskom poljske vlade, ki je zagrozila s prisilno organizacijo, so se zedinila poljska petrolejska podjetja na podaljšanje kratkoročnega kartela na 5 let ter na osnovanje skupnih prodajnih organizacij za doma in na tujem. — Številne insolvence v ogrski tekstilni industriji so napotile industrije in grosiste, da bodo dali sestaviti kreditni kataster. — Berlinska industrijska in trgovska zbornica priobčuje poročilo o preteklem gospodarskem letu in ugotovi, da ni videti še nobenih vzrokov, ki bi govorili za pričenjajoč se ali v bližnji bodočnosti kazoč se padec konjunktura.

— Lani je bilo otvorjenih na Dunaju 657 poravnalnih in 173 konkurznih postopanj, leta 1926 pa 743 in 197; torej je lansko leto dosti bolj zaključilo kot predlansko. — Znana gorska železnica na Zugspitz je naprodaj. — Švedska banka je znižala menično obrestno mero od 4 na 3%. Zadnje znižanje od 4% na 4% se je izvršilo 21. aprila 1927. — Skupni promet v triaškem pristanišču je znašal lani 4.893.163 ton, leta 1926 pa 4.767.076 ton; prirastek znaša 2.7%. — Na Nemškem je bilo v novembru 574 konkurzov, v decembru 619. — Iz Londona prihaja poročilo, da bo znižala Angleška banka obrestno mero v tekočem mesecu od 4½% na 4%. — Avstrija bo začela v pomladanskih mesecih z velepotezno melioracijo travnikov, pašnikov itd. — V preteklem letu so najeli Nemci v inozemstvu za 1529 milijonov mark posojil, za 280 milijonov manj kot v letu 1926. Dolgoročno inozemsko zadolženje Nemčije znaša sedaj ca 46 milijard mark. — Gospodarske izglede za letošnje leto ocenjujejo v Ameriki ugodno. Zlasti ugodno se bosta razvijali premogovina in petrolejska industrija, ki delata z nadprodukcijo. Prav tako se ugodno izražajo tudi zastopniki bakrene, jeklene in avtomobilne industrije. In zakladni tajnik Mellon ima tudi vsestransko optimistično mnenje.

Borza dela v Mariboru. Od 25. do 31. decembra je pri tej borzi iskalo dela 90 moških in 41 žensk, torej 131 oseb, prostih mest je bilo 69; delo je dobilo 52 oseb, t. j. 35 moških in 17 žensk, odpadlo jih je 208, odpotovalo pa 24 oseb; od 1. januarja do 31. decembra pa je iskalo dela 8362 oseb, in sicer 5478 moških in 2884 žensk; prostih mest je bilo 4850 delo je dobilo 1789 moških in 1399 žensk, tedaj 3188 oseb, iz evidence izbrisanih je bilo 4380, odpotovalo jih je pa 1526.

Pri mariborski borzi dela dobijo delo: 7 viničarjev, 4 hlapci, 1 klepar, 1 kolar (starejša moč), 2 ključavničarja, 5 rudarjev, 40 gozdnih delavcev, več vajencev (ključavničarske, mizarске, pekovske, kovaške in pečarske obrti) razven tega tudi 6 kmečkih dekel, 5 kuharic, 1 kuharica k financarjem, 1 kuharica v uradniško menzo, 1 kuharica v oficirsko obednico, 4 služkinje, 1 plačilna natakarica s kavcijo, 10 šivilj za perilo, 1 varuška.

Gospodarske vesti. Banca d' Italia je dobila od 15 bank kredit 125 mil. dolarjev za oporo lire. — Zveza narodov namerava sklicati mednarodno konferenco v svrhu dogovora o ravnanju z izozemskimi državljani, z inozemskimi družbami itd. v posameznih državah, torej o naselitvenem pravu. To zadevo bočejo mednarodno urediti. Načrt o dogovoru bodo v kratkem razposlali na posamezne države, da se izjavijo o njem. — Izšla je druga izdaja knjige »Arbeitsrecht, Arbeiterschutz und Arbeitslosenfürsorge«, ki sta jo spisala sek. šef dr. Maks Lederer in sek. šef dr. Viktor Suchanek. — Bilanca češkoslovaške zunanje trgovine izkazuje v novembru aktivnost 334 mil. Kč, v mesecih januar—november pa 2217 milijonov Kč. — V zadnjem času so se raznesla poročila, da so pogajanja avstrijske vlade za novo veliko investicijsko posojilo ustavljena. Merodajni krogi pravijo, da to ni res ter da gre do pogajanja svojo normalno pot naprej. — »Echo de Paris« pravi, da se bo zlata zaloga Francoske banke dvignila polagoma na najmanj 6½ milijard zlatih frankov. — Brezposelnost na Nemškem je narasla naenkrat od 750.000 na ca 1 milijon. Razlagajo si ta nenadni pojav s ponehanjem stavbnega gibanja vsled zadnjega mraza. — Tudi na Poljskem je začela od novembra naprej brezposelnost naraščati, kar je pa le sezonski pojav. Mezde delavcev kažejo navzgor idočo tendenco. — V Požegi (Slavonija) bodo zgradili sadržno sladkorno tovarno. Ondotna okolica proizvaja peso s 16 do 17% sladkorne vsebine. — Češke glažute bodo obnovile svoj prodajni urad za več let. — Vsled neprestanega dviga cen surovih in strojnih kovin na Nemškem (od januarja do srede decembra deloma do 50%) se je podražilo tudi občutnim podraženjem čevljev vseh vrst; če ne že prej, v prihodnji pomlad. — Predsednik Ruske državne banke Schleimann se muči v Berlinu in se posvetuje tam z ameriški finančniki. Stopil bo v stik tudi z dr. Schachtom, predsednikom Nemške državne banke.

— Francoska banka se je z zneskom 2 milijonov funtov udeležila operacije za stabilizacijo lire. — V Avstriji so pričeli s pridelovanjem maka in so osnovali 213 poskusnih štacij. Leta 1925 so pridelali na 1 ha 5'5 stotov, leta 1926 že 6'4 in bo znesek za 1927 še večji. V nekaterih okrajih so dvignili povprečni hektarski znesek na 17 stotov. — Nemci in Italijani so sklenili nov dogovor glede dobave premoga. Nemci bodo pošiljali v Italijo odslej 375.000 ton premoga na mesec, doslej so ga 250.000 ton. Dogovor velja od 1. februarja naprej 5 let. Dobava gre na reparacijski račun, a ne prisilnim potom, temveč na temelju prostih pogodb. — Dividenda nemške Glanzstoff d. d., ki je sklenila interesno skupnost z družbo Bemberg, bo znašala letos 18 do 20 odstotkov; lani 15%. — Dividende ogrskih podjetij bodo letos povprečno višje kot lani; banke bodo plačale 1 do 2% večje dividende, tekstilna industrija tudi nekaj večje, stavbna industrija veliko večje, premogovna tudi; samo mlinska industrija bo ostala pri lanskim dividendi. — Poljska premogovna industrija prosi z ozirom na rastočo angleško konkurenco na skandinavskih treh za vladno zaščito. Najvažnejši poljski premogovni koncerni bodo v svrhu pocenitve voznine ustanovili lastne plovne družbe. — V češkem jeziku je izšla v Pragi brošura z naslovom »Rusko narodno gospodarstvo 1917 do 1927«. Poleg statističnih podatkov ima brošura tudi več ilustracij. — Ogrsko poljedelstvo je produciralo v preteklem letu za 3.600 milijonov pengő poljedelskih pridelkov in živine, za 300 milijonov pengő več kot v letu 1926.

DOBAVA, PRODAJA.

Dobave. Direkcija državnih železnic v Subotici sprejema do 10. januarja t. l. ponudbe glede dobave 1000 kg solne kisline; do 13. januarja t. l. pa glede dobave usnjenega materiala. — Direkcija državnega rudnika v Kaknju sprejema do 13. januarja t. l. ponudbe glede dobave 1500 kg mila za pranje. — 8. žandarmerijski polk v Ljubljani sprejema ponudbe glede dobave 50 komadov pločevinastih napisnih tabel. (Pogoji za to dobavo so na vpogled pri štabu tega polka.) — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 17. januarja t. l. pri Upravi državnih monopolov, ekonomsko odelenje v Beogradu glede dobave 1.680.000 komadov vreč od jute. — Dne 28. januarja t. l. pri Direkciji državnih železnic v Ljubljani glede do-

bave 237 komadov specialnih strojnih delov.

Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani interesentom na vpogled.

TRŽNA POROČILA.

Tržne cene v Ljubljani, dne 2. januarja 1928. **Govedina:** v mesnicah po mestu 19; na trgu: 1 kg govejega mesa I. 19, II. 15—17, III. 9—13, jezika 17—20, vampov 8—10, pljuč 8, jeter 17—19, ledic 17—20, možganov 17—20, loja 5 do 10 Din. **Teletina:** 1 kg telečjega mesa I. 22'50, II. 20, jeter 25—27'50, pljuč 19 do 20 Din. **Svinjina:** 1 kg prašičjega mesa I. 25, II. 20—23, pljuč 10, jeter 15, ledic 25, glave 7'50, parkljev 6, slanine trebušne 22, slanine ribe in sala 24, slanine mešane 23, slanina na debelo 23, mosti 28, šunke (gobjati) 30—35, prekajene mesa I. 30—32'50, II. 25—27'50, prekajenih parkljev 8—10, prekajene glave 10, jezika 35 Din. **Drobnica:** 1 kg koštrunovega 13—14, kozličevine 20 Din. **Konjsko meso:** 1 kg mesa I. 8, II. 6 Din. **Klobase:** 1 kg krakovskih 40, debrecinskih 40, hrenovk 32, safalad 32, posebnih 32, tlačenk 20, pol prekajenih 32 do 35, suhih kranjskih 50, prekajene slanine 25—30 Din. **Perutina:** kokoš 25—40, petelin 25—30, raca 25—30, domač zajec, manjši 10—15, večji 18—25. **Divjačina:** divji zajec 40—60, 1 kg srne 20 do 30 Din. **Ribe:** 1 kg karpa 25, linja 25, ščuke 28—36, postrvi 60, klina 15, mretna 15, pečenke 10 Din. **Mleko, maslo, jajca, sir:** 1 liter mleka 2'50—3, 1 kg surovega masla 40—44, čajnega masla 50 do 60, masla 44, bohinjaškega sira 28—32, sirčka 10, eno jajce 1'75—2 Din. **Pijače:** 1 liter starega vina 14—20, novega 16 do 20, 1 čaša piva 3, 1 vrček piva 4 do 4'50, 1 steklenica piva 5'25—5'50 Din. **Kruh:** 1 kg belega 6, črnega 5, rženega 5 Din. **Sadje:** 1 kg luksusnih jabolk 8, jabolk I. 7, II. 6, III. 4—5, ena oranža 1,50—3, limona —75—1, 1 kg rožičev 10, fig 10, dateljnov 24, mandeljnov 48, orehov 10, luščenih 30, suhih češpelj 10 do 12, suhih hrušk 8 Din. **Specerijsko blago:** 1 kg kave Portoriko 64—72, Santos 47—52, Rio 36—40, pražene kave I. 90—100, II. 72—80, III. 56—60, kristalna belega sladkorja 14'50, sladkorja v kockah 16'50, kavne primesi 20, riža I. 12, II. 8'50, 1 liter namiznega olja 18, jedilnega olja 16, vinskega kisa 4'50, navadnega kisa 2'50, 1 kg morske soli 2'50, kamene soli 3, celega popra 62, mletega popra 64, paprike III. vrste 28, sladke paprike po kakovosti 52, 1 liter pe-troleja 7, 1 kg testenin I. 12, II. 10, pral-

nega luga 3'50, čaja 80 Din. **Mlevski izdelki:** 1 kg moke štev. 30 < 2'50, 31 < 5'25, 32 < 5, 34 < 4'50, 36 < 4, kaše 6—7, ješprenja 6—7, ješprenjčka 10—13, otrobov 2'50, koruzne moke 3—4, koruznega zdroba 3—4, pšeničnega zdroba 6—7, ajdove moke I. 9, II. 6—8, ržene moke 4'50 do 5 Din. **Zito:** q pšenice 350—360, rži 320—350, ječmena 320—330, ovsa 280 do 315, prosa 260—300, nove, sušene koruze 270—275, ajde 270—280, fižola, ribničana 425, prepeličarja 525, graha 430—500, leče 700—900 Din. **Kurivo:** q premoga 42, m³ trdih drv 150, mehkih drv 75. **Krma:** q sladkega sena 80, pol sladkega sena 75, kislega sena 60, slame 50. **Zelenjava in gobe:** 1 kg endivije 18—20, motovilca 25—28, radiča 15—20, poznega zelja 3—4, rdečega zelja 4—5, kislega zelja 4, ohrovtja 3—4, karfijol 9—10, kolerab, podzemljic 1—1'50, špinache 20, čebule 3—4, česna 8—10, krompirja 1'25 do 1'50, repe 1, kisle repe 3, korenja 2 do 4, peteršilja 4—5, zelenjave za juho 4—5 Din. — Mestni magistrat ljubljanski.

Mariborske tržne cene. Cene v dinarjih. **Govedina** 10—18, teletina 17'50 do 22'50, svinjina 17—30, slanina 22—25, papricirana 26—30, prekajena 28—30, mast 23—34, prekajeno meso 23—32, gnjat 32—35, klobase 18—40, konjsko meso 5—8 Din za kg; konjske kože 60 do 150 za komad, goveje 46—70, telečje 25, svinjske 10—13, gornje usnje 70 do 130, podplati 70—80. — **Perutina:** piščanci 15—27'50, kokoši in race 35—40, purmani 60—130, domači zajci 5—25. — **Divjačina** 40—50, srne 30—40. — **Ribe:** krapci 25, ščuke 23, morske ribe 20—25 za kg. — **Mleko** 3, smetana 12—14 za liter, maslo surovo 40—46, kuhano 48 do 50, čajno 50—60, sir 25—100 za kg, sirček 4—10 za hlebček, jajca 1'50—2 za komad. — **Pijače:** vino novo 12—16, staro 16—25, pivo 8, žganje 30—35 za liter. — **Kruh:** beli 6, črni 5 za kg, žemlje —'50 komad. — **Sadje:** jabolka 4 do 10, hruške 8—12 za kg, kostanji 3, pečeni 6 za liter, datelji 25—30, mandelji 48—65, orehi 35—40, mak 18—20, kava I. 65'75, II. 45—55, pražena I. 70—90, II. 56—60, čaj 75—125, sol 3, sladkor 14 do 16, kvas 35, škrob 18, riž 6—12, milo 15—18, cikorija 18—20 za kg. — **Zito** 2'75—3, fižol 5—11, leča 12—14, mlevski izdelki: moka 3'50—5'50, drugi mlevski izdelki 2—8. — **Krma** 60—90, slama 45. — **Kurjava, svežava:** les trd 140 do 150, mehki 105—125. — **Zelenjava:** —'25—3 za komad, —'25—1 za kupček, krompir —75—1'50, hren 6—8, kislodelje 4, kislarepa 2, paradižniki 4 Din za kg.

Zahvala.

Povodom prerane izgube našega preljubljenega soproga
ozir. sina, brata, strica in svaka, gospoda

Antona Ravhekarja

trgovca in posestnika,

nam je došlo toliko plemenitih in ustmenih izrazov iskrenega sočutja od strani prijateljev in znancev, da nam je bilo v največjo tolažbo v bridkih urah težkega gorja. Srčna potreba nam je, izreči vsem ljubim sožalnikom svojo globoko občuteno zahvalo in hvaležnost.

Posebno se zahvaljujemo za prijateljsko poklonjeno žalno cvetje na krsto blagega pokojnika. Prijetno dolžnost izpolnjujemo, ko izrekamo prisrčno zahvalo odvetniškemu kandidatu gospodu Rudolfu Mrzlikarju ter vsem, ki so mu prijazno nudili prvo pomoč. Naša topla zahvala gre nadalje trgovskemu društvu »Merkur« in njega pevskemu odseku za tolažilne žalostinke, Gramiju trgovcev, zastopnikom Zbornice za trgovino, obrt in industrijo, zastopnikom raznih oblasti in društev, številnim stanovskim tovarišem in prijateljem, kakor prav vsem, ki so nepozabnega pokojnika v tako častnem številu spremili na njegovi zadnji poti. — Prisrčen: Bog plačaj!

Ljubljana — Boh. Bistrica, 4. januarja 1928.

Rodbina Ravhekar.

VELETRGOVINA
kolonijalne in specerijske robe

IVAN JELAČIN
LJUBLJANA

Zaloga sveže pražene kave, mletih dišav in rudninske vode.

Točna in solidna postrežba!

Zahtevajte cenik!

LIKERJE

Medicinalni Cognac, Jajčni-Cognac, Rum, Jamalka-Rum, Peilnkovec, Silvovko, Tropinovec, Sadjevec, Brinjevec, Vermut-vino, Malinovec in neoslajeni Malinov sok (Succus), Rumosol in Špirit, v najboljši kakovosti in po najnižji ceni priporoča

„ALKO“
družba z o. z. LJUBLJANA, Kollzej.

Veletrgovina
A. ŠARABON
v Ljubljani

priporoča

Specerijsko blago
raznovrstno žganje, moko in deželne pridelke. — Raznovrstno rudninsko vodo.

Lastna pražarna za kavo in mlin za dišave s električnim obratom.

Ceniki na razpolago!

„Trgovski list“

Časopis za trgovino, industrijo in obrt

se priporoča p. n. trgovcem, industrijcem in obrtnikom za naročanje, razširjanje in inseriranje.

TISKARNA MERKUR LJUBLJANA GREGORČIČEVA 23

TRG.-IND. D. D.

Se priporoča za tisk vseh trgovskih, obrtnih, industrijskih in uradnih listov. — Tiska časopise, knjige, brošure, cenike, tabele, vabila, lepake, poselnice itd. — LASTNA KNJIGOVARNICA. — TELEFON. ŠT. 2552.

Ureja ANTON PODGORŠEK. — Za Trgovsko-industrijsko d. d. »MERKUR« kot izdajatelja in tiskarja: A. SEVER, Ljubljana.